

Краткий агрометеорологический обзор за 3-ю декаду сентября 2025 года.

В третьей декаде сентября на севере, востоке и центре Казахстана продолжается уборка яровых зерновых культур. Средняя температура воздуха была выше на 1...3°C, осадки отмечались около и больше нормы в большинстве районов Костанайской, Акмолинской, Павлодарской, Абайской, Восточно-Казахстанской областях и в отдельных районах Карагандинской области. В окрестностях метеостанции Диевская Аулиекольского района и Аршалинский Денисовского района в конце декады выпал снег высотой 2-5 см, в Житикара Житикаринского района, Костанай Костанайского района и Тобол в районе Б. Майлина 9-18 см. Такие метеорологические условия усложняли проведение уборочных работ, в отдельных районах уборка урожая была приостановлена.

На юго-востоке республики (область Жетісу) в окрестностях метеостанции Талдыкорган и агропоста Шокан на наблюдательных участках после предварительной обработки почвы приступили к посеву озимой пшеницы. Качество посевных работ хорошее.

На юге и юго-востоке республики у теплолюбивых культур (рис, кукуруза на зерно, сахарная свекла, соя, хлопчатник) состояние посевов в основном отличное и хорошее. Вблизи метеостанции Боген Ордабасинского района Туркестанской области приступили к уборке хлопчатника.

На юге, юго-востоке у многолетних трав отмечается фаза развития «отрастание после 2-го укоса» - «отрастание после 3-го укоса», в области Жетісу «отрастание после 4-го укоса», в центре «2-й укос зеленой массы», в Павлодарской и Улытауской областях на наблюдательных участках повсеместно наблюдается фаза развития «отрастание после 1-го укоса».

На последний день декады скот на пастбищах выпасался повсеместно. В отдельных районах запада и юго-запада, а также в центре страны фермеры продолжают подвоз кормов, уборка трав продолжается в Кызылкогинском и Курмангазинском районах Атырауской области, в Джаныбекском и Акжайыкском районах Западно-Казахстанской области, в Мангистауском районе Мангистауской области. В Кызылкогинском районе Атырауской области скотоводы проводят вторую (осеннюю) стрижку и купание овец. В Енбекшиказахском районе Алматинской области и в Улытауском районе Улытауской области животноводы начали перегон животных. На большей части пастбищ отмечается сухая дернина, сырая дернина наблюдалась на пастбищах в Шалкарском, Иргизском и Кобдинском районах Актюбинской области, в Жамбылском районе Алматинской области, в Сырымском районе Западно-Казахстанской области и в Мангистауском районе Мангистауской области.

В третьей декаде сентября, по результатам наблюдений за влажностью почвы, на севере и востоке страны сложились наиболее благоприятные условия для накопления влаги в почве, запасы продуктивной влаги в почве отмечались как удовлетворительные и оптимальные, аналогичные условия увлажнения

почвы наблюдались на орошаемых участках в метровом слое почвы на юге и юго-востоке страны, а на западе в основном как недостаточные.

2025 жылдың қыркүйек айының 3-ші онкүндігіне қысқаша агрометеорологиялық шолу.

Қыркүйектің үшінші онкүндігінде Қазақстанның солтүстігінде, шығысында және орталығында жаздық дәнді бидайды жинау науқаны жалғасуда. Ауаның орташа температурасы 1...3°C жоғары, жауын-шашын нормаға жуық және одан көп болған Қостанай, Ақмола, Павлодар, Абай, Шығыс Қазақстан облыстарының көптеген аудандарында және Қарағанды облысының жеке аудандарында. Әулікөл ауданының Диевская және Денисов ауданының Аршалы метеостанциялары маңайларында онкүндіктің соңында биіктігі 2-5 см, Жітіқара ауданының Жітіқара, Қостанай ауданының Қостанай және Б. Майлин ауданындағы Тобыл стансаларында 9-18 см қар жауған. Мұндай метеорологиялық жағдайлар егін жинау жұмыстарын жүргізуді қиындатып, жеке аудандарда егін жинаудың тоқтауына әкелген.

Республиканың оңтүстік-шығысында (Жетісу облысы) Талдықорған метеостанциясы мен Шоқан агропостының маңайларындағы бақылау учаскелерінде топырақты алдын ала өңдегеннен кейін күздік бидайды егуге кіріскен. Егіс жұмыстарының сапасы жақсы.

Республиканың оңтүстігінде және оңтүстік-шығысында жылу сүйгіш дақылдардың (күріш, дәнді жүгері, кант қызылшасы, соя, мақта) жағдайы көбінесе жақсы және өте жақсы. Түркістан облысы Ордабасы ауданы Бөген метеостанциясының маңайында мақта жинауға кіріскен.

Оңтүстікте, оңтүстік-шығыста көпжылдық шөптерде «2-ші шабудан кейін қайта өсу» - «3-ші шабудан кейін қайта өсу», Жетісу облысында «4-ші шабудан кейін қайта өсу», еліміздің орталығында «жасыл массаның 2-ші шабылуы», Павлодар және Ұлытау облыстарындағы бақылау учаскелерінде тегіс «1-ші шабудан кейін өсу» даму фазалары байқалады.

Онкүндіктің соңғы күні жайылымдарда мал тегіс жайылған. Батыстың және оңтүстік-батыстың жекелеген аудандарында, сондай-ақ елдің орталығында фермерлер жемшөп тасуды жалғастыруда, шөптерді жинау Атырау облысының Қызылқоға және Құрманғазы аудандарында, Батыс Қазақстан облысының Жәнібек және Ақжайық аудандарында, Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында жалғасуда. Атырау облысының Қызылқоға ауданында малшылар қойларды екінші (күзгі) қырку, шомылдыру жұмыстарын жүргізуде. Алматы облысының Еңбекшіқазақ ауданында және Ұлытау облысының Ұлытау ауданында малшылар жануарларды айдауды бастаған. Жайылымдардың басым бөлігінде шым құрғақ болған, дымқыл шым Ақтөбе облысының Шалқар, Ырғыз және Қобда аудандарында, Алматы облысының Жамбыл ауданында, Батыс Қазақстан облысының Сырым ауданында және Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында байқалған.

Қыркүйектің үшінші онкүндігінде топырақ ылғалдылығын бақылау нәтижелері бойынша елдің солтүстігі мен шығысында топырақта ылғалдың жиналуы үшін қолайлы жағдай қалыптасқан, топырақтың өнімді ылғал қоры

қанағаттанарлық және оңтайлы болған, елдің оңтүстігі мен оңтүстік-шығысында метрлік топырақ қабатында суармалы егістерде топырақтың ылғалдылығының ұқсас жағдайлары байқалған, ал батыста көбінесе жеткіліксіз болып қалыптасқан.